

Omgevingsvisie Tonden 2.0

Keuze voor natuur en behoud landschappelijk karakter

Deze omgevingsvisie is opgesteld door de Vereniging Natuurbehoud Tonden, na consultatie van haar leden, betrokken Tondenaren. Natuurbehoud Tonden kiest voor de noodzakelijke verbetering van de natuur en voor het behoud van het karakteristieke landschappelijke karakter.

Natuur is leidend

Buurtschap Tonden ligt in het buitengebied van Brummen en maakt voor een belangrijk deel onderdeel uit van het Natura 2000-gebied **Landgoederen Brummen**, dat met haar kwetsbare natuur bescherming vraagt. Provincie Gelderland is daarvoor als eerstverantwoordelijke aangewezen. Maar Gemeente Brummen moet deze bescherming als kernwaarde vastleggen in haar omgevingsvisie. Dat willen de inwoners van Tonden ook. Het karakteristieke landschap omvat veel natuur, dat gebaat is bij openheid, rust en donkerte. De kwetsbare Natura 2000-gebieden zijn leidend en moeten prioriteit krijgen boven andere gemeentelijke opgaven zoals woningbouw, recreatie of mobiliteit.

Agrarische activiteiten

In de gebieden naast de beschermde Natura 2000-gebieden waarderen de inwoners het landschappelijke karakter met de aanwezige (voornamelijk traditionele) **veeteelt- en landbouwbedrijven**. We pleiten voor extensivering van deze bedrijven en gebiedssaldering waarbij vrijgekomen landbouwgronden samengevoegd worden met bestaande agrarische ondernemingen in natuurinclusieve boerderijen.

Recreatie

Landgoederen Brummen is een uniek natuurgebied en de parel binnen de gemeente. Het gebied leent zich daarom heel goed voor **dagrecreatie** (fietsen en wandelen). Uitbreiding met 'verblijfsrecreatie' kan worden overwogen, maar dan buiten de kwetsbare Natura 2000-zones. Initiatieven binnen de Landgoederenzone met aantasting van de Natura 2000-gebieden, zijn ongewenst.

Wonen

De opgave voor het bouwen van (betaalbare starters of senioren) **woningen** is logisch voor dorpen en kernen waar reeds voorzieningen voorhanden zijn (bijvoorbeeld een basisschool). Tonden zelf kent geen voorzieningen en, met uitzondering van passende erf- of huisdeling, zien wij daarom beperkt mogelijkheden voor woningbouw. Het bouwen van meerdere woningen ineens op één locatie is ongewenst, ontwrichtend en niet passend!

Bodem en water

Deze aspecten worden leidend bij ruimtelijke keuzes, met het vernatten van het landschap en het investeren in het herstel van oude watergangen (met accoladeprofiel). We kennen grote waarde toe aan een klimaatbestendig landschap met een grote biodiversiteit (gelijk de visie van Landschapsnetwerk Brummen). Nieuwe initiatieven van stoppende veeteeltbedrijven zijn in lijn met bovenstaande hoofdkeuzes.

Wat willen we niet?

Wij willen geen 'verrommeling' van Tonden. Met verrommeling bedoelen wij het toelaten van storende elementen in het landschap en het aanbrengen van een heterogeen landschapsbeeld. Grondgebonden landbouw en natuur passen bij elkaar en geven samen een positief homogeen landschapsbeeld. Andere economische activiteiten passen daar niet bij. Grootschalige bebouwing (meer dan 2 huizen ineens) in het Tondense buitengebied, vormen van verblijfsrecreatie in het kwetsbare Landgoederen Brummen en projecten die de natuur, stilte, donkerte en openheid van de Natura 2000-gebieden aantasten moeten voorkomen worden.

Tonden, 26 november 2025

De natuur verdient beter!

Natuurbehoudtonden.nl